

Paragraf 43

Ärendenummer UN2026/184

Datum: 2026-05-07

Beslutande organ: Utbildningsnämndens arbetsutskott

Remiss av SOU 2025:123 Skärpta villkor för friskolesektorn - ytterligare förslag

Beslut

Utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar att:

1. lämna ärendet utan eget ställningstagande

Beskrivning av ärendet

En remiss från Utbildningsdepartementet inkom till utbildningsförvaltningen den 17 februari 2026. Remissen är ett slutbetänkande av "Utredningen om vinst i skolan". Utredningens uppdrag var att föreslå en reglering som säkerställer att skattemedel som avsätts för skolan används till det som medlen är avsedda för.

I slutbetänkandet har utredningen fått följande tilläggsdirektiv:

föreslå att kommuner ska bli skyldiga att lämna yttranden vid ansökningar om att få etablera en ny skola, samt vad sådana yttranden ska innehålla (Dir. 2023:109)

se över regleringen om bedömning av negativa konsekvenser vid prövningen av en ansökan om etablering av en fristående förskola eller skola (Dir. 2023:109)

föreslå hur en reglering som ger tillsynsmyndigheterna ökade möjligheter att hindra olämpliga fysiska och juridiska personer från att genom ägande eller på annat sätt utöva ett inflytande över en enskild huvudman kan utformas (Dir. 2024:85)

föreslå krav på ny ansökan om godkännande när en huvudman helt eller till väsentlig del byter ägare, ändrar eller flyttar sin redan godkända verksamhet (Dir. 2024:85).

Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet senast den 18 maj 2026. Efter förfrågan till Utbildningsdepartementet, via mail, tilläts utbildningsnämnden i Enköpings kommun att inkomma med sitt remissvar i anslutning till nämndsammanträdet den 20 maj 2026.

Sammanfattningsvis håller utbildningsnämnden med om att oseriösa aktörer inte hör hemma i skolsystemet. Därmed är det lämpligt med förslagen som begränsar enskilda koncerner och huvudmän, med återkommande brister, från att starta eller förvärva nya verksamheter. Nämnden anser däremot att personer med direkt eller indirekt ägande över förskole- eller skolverksamheten ska fortsätta omfattas av prövningen av kravet på insikt i bland annat skolförfattningar, enligt 4 p. 2 kap 5 a § skollagen (2010:800).

Utbildningsnämnden är positiv till förslagen om en ändamålsenlig process för godkännande som huvudman. Detta eftersom det kan stärka barnens och elevernas perspektiv och göra skolan mer likvärdig. Det är positivt om "påtagliga negativa konsekvenser" i 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) blir tydligare eftersom det kan underlätta för tillståndsmyndigheten vid prövningen av en ansökan om etableringen av en fristående förskola eller skola. Detta kan också förstärka barn- och elevperspektivet vid en sådan bedömning.

Nämnden anser också att lägeskommuners yttranden till Skolinspektionen är viktiga och en självklarhet. Däremot är det lika viktigt att Skolinspektionen tar ett större beaktande av sådana yttranden i sina bedömningar, speciellt om detta ska bli obligatoriskt för lägeskommuner.

Utbildningsnämndens bedömningar och övriga synpunkter på förslagen finns i dokumentet "Svar på remiss, Skärpta villkor för friskolesektorn – ytterligare förslag, 2026-03-27".

Beslutsgång

Utskottet diskuterar innehållet i remissvaret. Då det inom utskottet råder delad mening i vissa delar av innehållet och eventuella ändringar frågar ordförande

om utskottet kan lämna ärendet utan eget ställningstagande, och utskottet svarar ja.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2026-04-09
- Svar på remiss "Skärpta villkor för friskolesektorn – ytterligare förslag", 2026-03-27
- Remissmissiv, 2026-02-16